

ŠKOLNÍ KRONIKA

Pěchánky
Založena v únoru r. 1901.

Jaroslav Procházka
správce školy.

Již po celé desetiletí posílají čeští rodičové z Běhánek, Draháněk, Bystřice, Dubí, Mstišova, Lukmanova a Mal. Újezda děti své do matičných škol, a to buď do Teplíc, neb do Turovan neb i do Hošťan. Žel Bohu, že tak činiti mohli pouze s většími dětmi, neboť ůti leté děti nemohou každodenně konati cestu do školy hodinu i více trávající, zvláště v zimě při nepohodě, a celý den tam trávit bez řádné výživy. — Tu nuceni byli čeští rodičové tuto útlou mládež posílati do škol německých. I voláno po české škole a Ústřední Matice školská v Praze byla ochotna požádati tento Rechim uskutečniti, avšak nemohla se odhodlati vystaviti vlastní budovu, neboť nepřekvapivý finanční rok tomu zabráňoval. Tedy hledal se podnikatel, který by budovu školní vystavěl, a ji Ústřední Matice školské pronajal. Po několika pokusech nakonec p. řidičů Lískar z Turovan p.ana Vlčka z Draháněk, který jednopatrovou budovu v Běhánkách vystavěl. Ohledací komisi z Teplíc dne 21. prosince 1900 uznány od 15. února 1901 za učebny vhodné 4 velké místnosti, které Ústřední Matice školská pronajala s kabinetem a bytem pro řidičího učitele na dobu 6 let. Matice přiklání se tomu, aby škola jednak měla právo veřejnosti, jednak aby povolení rychleji se dočítalo, řádala veleslavnou cis. řer. zemskou školní radou a otevřením dvou expositur a to školy Turovanické a

Košánské! — Dne 12. února 1901 obdržela Ústřední Matice školská oznámení od slavné cis. kr. okresní školní rady v Teplicích, že veleslavná cis. kr. zemská školní rada výnosem ze dne 12. ledna 1901 č. 905 schvaluje zřízení expozitury škol v Košáncích a Trnovanech a po od 15. února 1901.

Správce školy jmenován Ústřední Matice školskou Jaroslav Procházka, dříve řídící učitel v Mor. Trumlově, a mladším učitelem Josef Hlaváček, abiturient gymnasia v Praze.

Dne 15. února přihlásilo se 182 dětí. Dne 16. února odebrali se oba učitelové do Novosedlic k důstojnému pánu děkanu Schwabovi prosíce o počáteční mši svatou.

Toněvadž ale právě tento týden velmi kruté mrazy byly a velmi se sněžilo, takže školní mládež do Novosedlic cestu konati nemohla, rozhodl Ap. děkan mši sv. na pozdější dobu odložit. Vyučování v 1. třídě na se vrál říd. uč. Jar. Procházka, a ve 2. třídě ml. učitel Josef Hlaváček. Vyučování náboženství nemůže obstarati kněz, protože ve farnosti Novosedlické jest mnoho škol vícečetných, a proto s přivolením nejdůstojnější konsistoře litoměřické ze dne 18. dubna 1901 č. 2669 učitelé ve svých třídách vyučují sami. Vyučování ručním pracím svěřila Ústřední Matice školská do konce školního roku paní Růžence Šimkové, skoušené inostr. učitelce. Vyučuje se v každé třídě po dvou hodinách týdně.

Přihlíží se tomu, ze kterých obcí školu dítka navštěvují, jeví se to takto:

Ze školních obcí: Běhánek 107 dětí,
Drahánek 21 dětí, celkem 128 dětí;

Z jiných obcí a to:

Bystřice 6 dětí,

Dubí 19 " ,

Cukmantlov 12 " ,

M. Újezd 15 " ,

Nov. Mstišova 2 " , celkem 54 dětí

Uhřetev školu navštěvuje ----- 182 "

I. třída má 94 dětí

II. " " 88 "

celkem 182 " =

85 97

84 2
n 96-114

Dne 2. května šli ke sv. spovědi děti, které již také byly u nejsvětější svátosti oltářní. Na to dne 3. května odebrala se celá škola na mši svatou do Novosedlic; při mši zpívána píseň „O Jesu, spáso moje.“

Dne 25. května provedl inspekci delegát U. M. šk. p. Karel Chmel, učitel měšťanské školy v Praze.

Po vykonané inspekci vylovil předním učitelům spokojenosti a předním učitel p. Slaváčkovi veděl různé požáry pedagogické.

Dne 14. června šla mládež poprvé ku stolu Páně. Slavné
mši svaté zúčastnila celá škola.

Dne 20. června světila se škola, mnohé domy starášený byly věnci a pra-
pory remeslných barev, na ulicích jevil se čilý ruch. Rodičů a
hostů sešlo se tolik, že mimo učebnu, kde upraven byl
okrasně oltář, těsnili se po chodbách i pod okny. Před
světelným posvátného obřadu zapělo řáctvo dojemně chořál
„Svatý Václavě“ za přívodu harmonia, načež řáctvně
Marie Báderyová učitela překrásnou básní vele důstoj-
ného p. P. Pohla, ~~konst.~~ sekretáře ze Světce, a ostatní
přítomné hosti tak vroucně a pěkivě, že téměř ani je-
diné oko nezůstalo nezarosené. Po vykonání
obřadu vyláčil vele důstojný duchovní vroucími slovy
školy, povinnost její ke rodičům a mládeži, a
povinnost rodičů i mládeže ke škole a ke učitelství,
jež rovněž vhodně oslovil. Po vysvěcení všech místností
řáctvo „Hospodine, pomiluj mý“, načež nástupce
U. M. šk. pan ředitel Žeman poděkoval vele důstojně-
mu p. P. Pohlovi za posvátný výkon i za laskavost,
kterou U. M. školské vřady byl osvědčil, načež vroucí
obšírnou řečí vyvětlil dobrodíní, jehož české mlá-
deži se dostává školami matičnjými, které nejsou
řázeny a přičin agitacních, ani proto, aby jimi
mínilo se buditi nějaké nepokojení, nýbrž i starý

čistě kulturní, aby česká mládež vzdělávána mohla býti jazykem mateřským, jímž nabývá se všelijakých vědomostí nejsnáze, nejrychleji a nejberpečněji. Promluvil ke rodičům, aby pamětlivi byli povinnosti svých k národu a ke svým dětem, o jejich vzdělání jest jim pečovati, aby pilně do školy je posílali; mládež pak povzbudil ke pilnosti, ke pracovitosti, ke dobrému mravu a slušným způsobům. Po účinné řeči této provoláno bylo V. V. císaři a králi Františkovi Josefovi "sláva" a zapěna rakouská hymna.

Po té konána byla zkouška z náboženství, při které děti odpovídaly jasné i případně, zvláště pak chasí i dívky první třídy osvědčili tolik vědomostí a jistoty v řečeném předmětu, že vedoucí p. konvis. sekretář projevil z toho upřímnou radost a učitelům, kteří tu náboženství vyučují, vylovil nejúplnější spokojenost. K tomuto projevu potom připojil, uznámi své i zástupce U. M. S. vylovil zvláště správci školy p. Procházceovi díky z toho, že za krátký čas tolik potěšitelného ve škole práci jeho svěcené bylo vykonáno. Tím ukončena slavnost, na níž každý účastník zajiště dlužno s potěšením bude vzpomínati. —

V měsíci červenci byla mládež opět u sv. zprově-
di a nejso. sv. otkoání. Dne 13. července sešla se mlá-
dež o 8. hod. ranní ve třídách, kde po pokynech, kterak
se má chovati o prázdninách, obdržela školní správy i věste-
ně práce své, a vedena na naši svatou do Novosedlic ke
vzdání děku Bohu.

Tím první školní rok skončen.

Školní rok 1901-2.

Školní rok započat službami Božími v Novosedlicích. Slavný Vjbor
U. M. sk. rozšířil školu na pozemky jmenovan p. Václava Verner
& Hostonic a p. Josefa Půlpyšla ^{z Březánky} učitel. Došak do 1. třídy přihlá-
silo se 131 dětí, kam se tato třída rozdělena dle školních stupňů.

Pro 1. školní stupeň jmenována slečna Chybiáčková Marie & Poto-
lopka, která dne 14. září se dostavila. Celkem započáno 307 dětí,

A po z Běhoček 157,

z Drahenek 32,

z Lukmanína 22

z Dubí 47

z Bystřice 24

z Novosedlic 3

z M. Ujeda 22

celkem 307 dětí.

Třída	Počet dětí v škole obce			Počet dětí mimo šk. obec			Počet dětí všech		Součet	
	chl.	děv.	součet	chl.	děv.	součet	chl.	děv.		
I.	22	25	47	16	10	26	38	35	73	st. Chybiáč- ková
II.	23	15	38	11	9	20	34	24	58	Procháčka
III.	22	28	50	11	16	27	33	44	77	p. Půlpyšel
IV.	17	37	54	20	25	45	37	62	99	p. Verner
	84	105	189	58	60	118	142	165	307	

118

Ze školní obce jest psáno 189, a mimo šk. obec ~~165~~ dětí.
A to 142 chlapců, a 165 děvčat.

Vyúčování ručními pracemi svěčila U. M. šk. paní Anna Bu-
kovské, která rovněž jmenována je pro školu v Tenovanech.

Dne 13. září byla III. a IV. třída u sv. provídi, a těch 14. září šli
záci ku nejv. svátosti oltářní. Mše svatá přičastnula se celá škola.

Dne 4. října vedena mládež na slavnou mši svatou do Novo-
sedlic na počest ^{nejvyššího} jménem Jeho Veličenstva.

Dne 19. listopadu účastnula se celá škola rádušní mše
svaté za zemřelou císařovnu a královnou.

Dne 30. listopadu v nářezí slavn. Výboru bylo právo za přičinou
úmysl mecenáše Jos. Handeta, archit. v Praze. Den ten mládeži vhodně
vyvětleno dobrodini, které odkazem svým Handet způsobil, a rovněž
za duši jeho vhodné modlitby vykonány.

Dne 29. prosince s povolením st. c. k. okresní školní rady pro-
vedena v hostinci u Kůněl vánoční hra „Mladí pastýři kelté-
ští“ od M. Majera, a písně od Jar. Procházky. Hra tato velice se líbila
a potvrdila se morální úspěchem, avšak hmotný úspěch jednatel
pro velice útraty, jednatel pro neraměotnanost lidí pěkný
nebyl. Z té příčiny hra opakována nebyla.

Dnem 7. ledna 1902 propuštěn na vlastní žádost p. Přípítel
a na jeho místo dovozena sestra Marie Holíčková z Hostonic.

Týž den opustil služby matičné p. Verner nastoupiv místo na
škole převěřené v Opatově. Místo jeho zřídila p. Jan Váško.

J. P. Holíčková
delegát U. M. Š.
19. 12. 02.

Dne 12. února vykonal inspekci delegát maticní p. Karel Chmel, který po některých protyrech uenal, že kus práce ve škole vykonáno jest.

V měsíci březnu rozloučila se sl. Marie Chytráčeková. Slavný výbor udělil jí dovolenou do 1. května, vybral na místo její sl. Annu Frůhanfovou.

Dnem 1. května nastoupila opět službu svou sl. Chytráčeková; sl. Frůhanfová odjela jeti do Duchcova, kam sl. Výborem vybraná byla.

Dne 3. května šli žáci ten sv. zpovědi a den na kostel sv. oltářů. Mše svatě zúčastnila se celá škola v průvodu svých učitelů.

29. Broj
del. U. M. S.
19^{3/5} 02.

Dne 20. května zemřel zastoupený místostarosta U. M. S., školní rada p. J. Šahn. Jeho paměť uctěna modlitbou ve škole.

Dne 31. května navštívil školu delegát U. M. S. p. Broj, aby školu prohlédl. Shledav vše v pořádku vyslovil správci školy spokojenost.

D. p. Hujer, kaplan v Dobrosedlicích, připravil v měsíci červnu dílky ten prvnímu sv. přijímání. Šky 1. července ten sv. zpovědi a 2. července při mši svatě, které zúčastnila se celá škola, bylo d. p. Hujerem od oltáře vhodně osloveny přijaty nejsvětější svátost oltářů v chrámu Páně v Dobrosedlicích.

Dne 20. června byl Jan Váňka telegraficky sl. Výborem U. M. S. zbaven povinnosti učitelské a po nemocné zachování se školáčkami. Na jeho místo prozatím

dosaven p. F. Soukup & Podoloput.

Viděl a připomněl, co do pamětníky knihy
zadáno býti nemá, dne 11/7 902

Sejtek
r. S. S. S. inspektor

Školní rok 1902-3.

začíná dne 1. září sloučením Borůvek v Novosedlicích.
zapsáno bylo dětí:

Třída	ze školní obce:			mimo šk. obec:			Všech		Učen.	Vyučoval:
	chl.	děv.	úhrn.	chl.	děv.	úhrn.	chl.	děv.		
I.	29	21	50	10	16	26	39	37	76	Anna Šknařová,
II.	27	19	46	13	8	21	40	27	67	Ant. Hausdorfová,
III.	21	23	44	12	12	24	33	35	68	Jar. Procházková,
IV.	18	23	41	11	14	25	29	37	66	Jos. Hyntera,
V.	17	28	45	13	26	39	30	54	84	Jan Pyppl.
	112	114	226	59	76	135	171	190	361	

Dne 17. září šli páci ku zpovědi a 18. září zúčastnila se celá škola sloueb Borůvek v Novosedlicích. Dne 4. října na jmeniny S. Velikéňstva zúčastnily se děti mše sv. v Novosedlicích; rovněž pak 19. listopadu. Sl. Šknařová dne 1. prosince vystoupila ze sloueb matiček, a na její místo jmenována sl. Anna Štěstná. Sl. Ant. Hausdorfová dne 15. března opustila slouby matičné a na její místo jmenována p. M. Hofmanová. V den úmrtí dne 7. března velikého Lecha D. Frant. L. Píegra shromáždily se děti svátečně oděny ve předěch, načež jim učitelé přiměřeným způsobem s promluvením promluví. Dne 7. dubna šly děti ku zpovědi a přijaly nejvyšší sv. obřadí. Dne 23. června byla skončena p. náboženství. Dne 14. července byla poslední mše sv., a 15. 7. předány dětem šk. zpovědy, čímž školní rok ukončen.

Viděl 4/12 903
K. Novák,
c. k. okr. šk. inspektor.

Školní rok 1903-4.

Školní rok započal službami Dozimy v Pavoselicích dne 2. srpna, počítá se 1903. Počet ob. roků.

Zapsáno bylo do školy:

Třída	ze školnice			mimoškolnice			Všech		Učrn.	Vyučoval
	chl.	div.	úhrn.	chl.	div.	úhrn.	chl.	div.		
I	23	24	47	7	10	17	30	34	64	St. Bronk. Košťová
II	24	25	49	11	12	23	35	37	72	Jan Lenda
III	24	21	45	13	10	23	37	31	68	Emil Bollech
IV	24	26	50	20	12	32	44	38	82	Frant. Košek
V	12	19	31	10	25	35	22	44	66	jos. Kyntera
	107	115	222	61	69	130	108	184	352	

Kopie

Starý učitelství až na p. Jos. Kyntera jmenován slušným učitelství obz.
výborem Ústřední Matice školské úplně nový a ustanoveni: správcem školy p. Jan Lenda, dosud správce školy v Dol. Setkovicích. Narodin 25. listopadu 1861 v Kamenici n. S.
Absolvoval vyšší gymnasium v Jindř. Hradci r. 1883, studoval dvě léta 1883-85 na universitě v Praze. V r. 1887 doplnil zkouškou dospělosti učitelství a v r. 1890 vykonal v Praze zkoušku učitel. ské způsobilosti. Jako učitel působil ve šk. r. 1885-6 na školách ve veřejných v Temnicích Veselí a v r. 1886 ve službách U. M. Školské. Učitelem I třídy jmenován p. Frant. Košek, dosud správce školy v Rejdicích. Týž narodil se v Borovicích 1874/57. Studoval v letech 1870-76 na gymnasiu v Ml. Boleslavi. V r. 1870 podrobil se zkoušce dospělosti na učitelství na ústavě v Praze a v r. 1882 učitel. ské způsobilosti. V letech 1880-84 působil na školách veřejných. Od r. 1885 až dosud jest ve službách Ústřední Mat. Školské. Učitelkou II třídy jmenována slečna Františka Košťová, před tím učitelka v Liberci. Narodena v Podole 1870/82. Studovala učitel. ský ústav v Kutné Hoře 1898-1902. a v té době jest ve službách matičních.

Učitelem v škole ustanoven p. Emil Kollech, alii-
kuriem učitelstvího ústavu^{Brno} Narodzen roku 1883 na
Kral. Vinohradech. Studoval na c. k. učitelství m. ústavě
v Brně v letech 1900-3. Jako učitel působil od 1. září 1903
se službách U. M. Šk.

Opatrovná Počátkem školního roku 1903-04 otevřena přírůstková
škola opatrovná. Pěstounkou ustanovena p. Marie
Hoffmannová, dříve výpom. učitelka při přírůstkové škole.
Narodzena 18²²/₆₆, v letech 1899-1900 navštěvovala
kurs pěstounek v Brně.

Jmeniny S. V. Jmeniny Jejích Veličnostev dne 4. října a 19. listopadu
předu oslaveny důstojným způsobem.

Inspekce Inspekce na zdejší škole vykonána 4. dne měs.
prosince 1903 c. k. okr. školní inspektor pan Karel
Novák. Protokol založen v archivu.

Zpráva U sv. zprávy a sv. přijímání byly děti zdej-
ší křesťané a sice 21. a 22. září, 26 a 27 dubna a 15 a
16 června.

Zkouška z náboženství Zkouška z náboženství konána se 7. dne měs. června
u přítomnosti D. P. Fr. Pohla, konsist. sekretáře ze Světlce.

Služby Boží Do kostela veděny byly děti, mimo zimní dobu,
každou třetí neděli.

Zdravotní stav Zdravotní stav mládeže byl po celý rok uspořá-
dáván.

Konec roku Školní rok ukončen 15. dne měs. července 1904,
služby Boží konány 14. července.

V. 18/ 905 K. Novák,
c. k. okr. šk. inspektor.

J. Janoušek
říd. učil.

Školní rok 1904-05.

Školní rok započal slavnými Božími 2. dne
měsíce září 1904.

Počátek roku.

Lapsáno bylo:

Lápis.

Třída	ze školní obce			mimoškol. obec			Všichni			Vyučoval.
	chl.	div.	úhrnem	chl.	div.	úhrnem	chl.	div.	úhrnem	
I	32	21	53	19	14	33	51	35	86	M. Baumertová
II	20	25	45	20	17	37	40	42	82	Fr. Kožíková
III	35	25	50	10	21	31	35	46	81	Jan Lendr
IV	20	16	36	20	23	43	40	39	79	Emil Bollech
V	26	31	57	22	38	60	48	69	117	Fr. Kožík
<i>celkem</i>	123	118	241	91	113	204	214	231	445	

Do opatrovny lapsáno celkem 155 dítek.

Místo výp. učitele p. Jos. Kynčery, jmenováno pro Učitelství okres.
Behánky učitelka I. třídy M. Baumertová, před
kím v Teplicích.

Pri opatrovně počátkem školního roku usta-
novena druhá pěstounka st. M. Valtrová, dříve
pěstounka v Tinouanech.

Jmeniny Jejich Veličenstev císaře a krále Frant. ^{jmeniny} ~~Veli-~~
tiska Josefa I. a zvečnili císařovny a královny Alžbě-
ty dne 4. října a 19. listopadu oslaveny spiso-
vem důstojným.

Inspekci na zdejší škole vykonat dne 18. ledna Inspekce.
1905. cis. král okresní školní inspektor p. Karel Novák.
Protokol o poradě inspekční uložen v archivu.
18. dubna prohlížel školu delegát U. M. Školské p. Fr.
Leman.

Zpověď Usv. zpovědi byly dítky dvakrátě jako i u sv. přijímání a to dne 7 a 8 října 1904, pak vednecko 23 a 24 května 1905.

Služby Boží Službám Božím obcovala mládež školy zdejší na pečátku a na konci školního roku, jakož i o všech slavnostních a pro školu významných dnech.

Zdravotní stav Zdravotní stav mládeže počely rok byl uspokojivý až na měsíc května červen, kdy celá obec zachváčena byla epidemickými spalničkami a škola od 7. června do 29. uzavřena.

Umrlí Během školního roku zemřely dvě žákyňasice Anna Štoková, žákyňi třídy III. ranětem morku, Marie Firslová, žákyňi třídy IV. tuberkulosou plic. Lačvo III. a V. třídy súčasni^{se} obou pohřbi.

Vánoční nadílka Dne 24. prosince 1904. přičiněním Nár. Jed. Severočeski obdareno bylo 152 školních dítek oděvem, obuví a jinými potřebnými věcmi. Votpatrování poděleno 181 dítek koledou.

ukončení šk. roku Školní rok ukončen 15. července 1905, služby boží konány však 14. července ještě by 15. nastal, cíl čas pro množství škol německých ve farní osadě.

Viděl 10/5 906 Karel Vrožek,
šk. okr. šk. inspektor

J. J. J. J.
J. J. J. J.